

РЕЦЕНЗІЯ

на магістерську роботу

«Адаптація дітей з розладами аутистичного спектру

до школи засобом візуального розкладу»

магістранта спеціальності 016 «Спеціальна освіта»

Литовченко Анастасії Олексіївни

У магістерській роботі А. Литовченко висвітлено актуальні аспекти розвитку пізнавальних процесів у дітей дошкільного віку із ЗПР. У дослідженні чітко витримана основна структура, яка вбирає в себе актуальність, мету і завдання дослідження, об'єкт і предмет роботи, теоретичне та практичне значення, апробацію результатів роботи, три розділи з висновками до них, загальні висновки, список використаних джерел та додатки.

У першому розділі магістерської роботи розкрито теоретичні основи досліджуваної проблеми. Автором встановлено, що розлади аутистичного спектру призводять до особливих труднощів довільного зосередження такої дитини, складності організації її поведінки. А. Литовченко встановила, що для успішної адаптації дітей з аутизмом до навчання в школі необхідно: формування стійкого адекватного стереотипу шкільної поведінки, збереження просторової організації життя дитини, чітке засвоєння основного місця занять, використання засобів альтернативної комунікації (картки PECS), врахування високого психічного перевантаження та фізичне виснаження, організація індивідуального адаптованого ритму занять, можливість своєчасного переключення й відпочинку.

Другий розділ магістерського дослідження присвячений визначенню рівня адаптації до школи першокласників із розладами аутистичного спектра на констатувальному етапі. Для об'єктивного визначення готовності дітей з розладом аутистичного спектру до навчання в школі А. Литовченко було адаптовано методику «Вайнлендська шкала адаптивної поведінки» (VABS Classroom Edition), яка дозволяє об'єктивно визначити рівень шкільної мотивації й адаптації до нових умов дітей з розладами аутистичного спектру. Ця методика надала можливість виокремити найбільш важливі критерії у визначенні первинного рівня навичок самообслуговування, шкільної мотивації та готовності до шкільного навчання дітей із РАС, а саме: вербальну комунікацію, невербальну комунікацію, рівень і узгодженість інтелектуальних відповідей, використання предметів (образотворча діяльність й конструювання), адаптація до змін (навички соціальної поведінки), володіння тілом (моторні навички).

Третій розділ дослідження присвячений експериментальній перевірці впливу візуального розкладу альтернативної комунікації PECS на адаптацію та комунікацію дітей із РАС в інклюзивному класі. Магістрантка описала методику застосування візуального розкладу в груповій та індивідуальній роботі з дітьми, а також у режимних моментах.

Аналіз контрольного зрізу показав позитивний вплив застосування візуального розкладу. Контрольний зріз встановив, що 33,3 % дітей ще перебувають на низькому рівні розвитку комунікативної компетентності, а 53,3 % – на середньому. Дітей з високими показниками під час дослідження не було виявлено.

Магістерська робота відповідає всім вимогам, що висуваються до робіт цього типу і може бути високо оцінена за умови успішного захисту.

02. 11. 2021 р.

Рецензент –

завідувач кафедри спеціальної
та інклюзивної освіти

СумДПУ імені А. С. Макаренка

доктор педагогічних наук, професор

Дегтяренко Т. М.